

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Italská a česká terminologie v oblasti soudnictví: kontrastivní analýza

Diplomantka: Bc. Jana Houdková

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 132 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

V předkládané diplomové práci autorka hlouběji rozpracovává téma, kterému se věnovala již ve své práci bakalářské. Zúročila zde získané znalosti i zkušenosti z předchozího studia, vyvarovala se opakování některých metodologických chyb a lze říci, že současná práce diplomová je svou kvalitou na vynikající úrovni.

Cílem práce bylo excerpovat z primárních legislativních textů italské jednoslovné a víceslovné právní termíny související se soudním řízením a ověřovat, resp. navrhopvat jejich české ekvivalenty.

V úvodní teoretické části se autorka věnuje třem okruhům problémů. V první řadě jde o charakteristiku právního jazyka jako odborného stylu a vymezení právní terminologie. Druhým okruhem jsou otázky překladu právních textů, příslušných překladatelských postupů a jejich aplikace. Ve třetí, nejstručnější části, autorka porovnála soudní systém italský a český. Teoretická část je funkční, přehledně členěná a využívá celou řadu pramenů z oblasti jazykovědy (české i italské), právní teorie i translologie. Škoda jen, že kapitola srovnávající soudní systémy není o něco podrobnější, resp. že neobsahuje např. přehledový graf se systémem italských soudů.

Pro analytickou část si autorka sestavila vlastní korpus z relevantních pramenů italského práva o rozsahu téměř půl milionu slov. V něm pak vyhledávala klíčové termíny – využila k tomu mj. statistické porovnání četností klíčových slov s referenčním korpusem (ItWac) v korpusovém manažeru SketchEngine. Excerpovaný materiál, tj. 55 jednoslovných termínů a 178 slovních spojení, rozdělila přehledně do sémantických skupin a pro každý výraz zvlášť analyzovala možné české ekvivalenty. I analytická část je zpracována velmi přehledně a pečlivě. Většinu termínů se autorce nepodařilo dohledat ani v odborných překladových slovnících, navrhla tedy ekvivalenty vlastní a v naprosté většině případů se mi zdají tyto návrhy zcela přesvědčivé. V závěru práce je připojen překladový slovníček analyzovaných termínů a tematický tezaurus.

K práci mám jen několik drobných připomínek, které jsou námětem do diskuse u obhajoby:

- 1) Termíny *giudice* a *magistrato*: autorka uvádí (s. 49 a 60), že *giudice* je hyperonymem k *magistrato*. Soudím, že daný vztah je komplikovanější a dalo by se argumentovat též opačně – *magistrato* je hyperonymem k *giudice*.
- 2) U výrazu *arbitro di parte* (s. 54) autorka navrhuje překlad *zástupce strany*. Kladu si otázku, zda není český ekvivalent příliš obecný: nejde o zástupce ve smyslu rozhodce u rozhodčího řízení?
- 3) Na několika místech práce podle mne vyvstává problém, že autorka částečně směšuje osobu a instituci, kterou daná osoba zastupuje. Vyplývá to pravděpodobně z odlišného úhlu pohledu při pojmenování skutečnosti v českém vs. v italském právu, kde právní italská častěji hovoří o osobě (*il giudice decide*), zatímco právní čeština užívá modulaci – metonymii a hovoří o instituci (*soud rozhoduje*). Na s. 55 tak např. čteme: *Tento soudce má stejnou funkci a pravomoci jakou soud dohlížející na výkon trestu*. A zejm. na s. 58 stojí: *pubblico ministero, neboli státní zástupce, je právník (...)*. Státním zástupcem (tj. osobou) je však spíše *magistrato del pubblico ministero* (s. 60).
- 4) Při prezentaci stran sporu (s. 57-59) by podle mne bylo vhodné oddělit civilní a trestní proces, neboť příslušná terminologie se liší.
- 5) Termín *advokát ex offio* podle autorky odpovídá český termín *zvolený obhájce* (s. 60-61). V českém právu procesním půjde spíše o *ustanoveného obhájce* (§37-38 Trestního řádu).

6) Typy italských soudních rozhodnutí (s. 90-91) by bylo vhodné představit přesněji z terminologického hlediska.

Výše uvedené připomínky je třeba chápat jako podněty do diskuse, týkají se otázek, které nijak nesnižují celkovou vynikající kvalitu práce.

Po formální stránce práce zcela odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(vedoucí DP)

V Českých Budějovicích, dne 12. ledna 2015